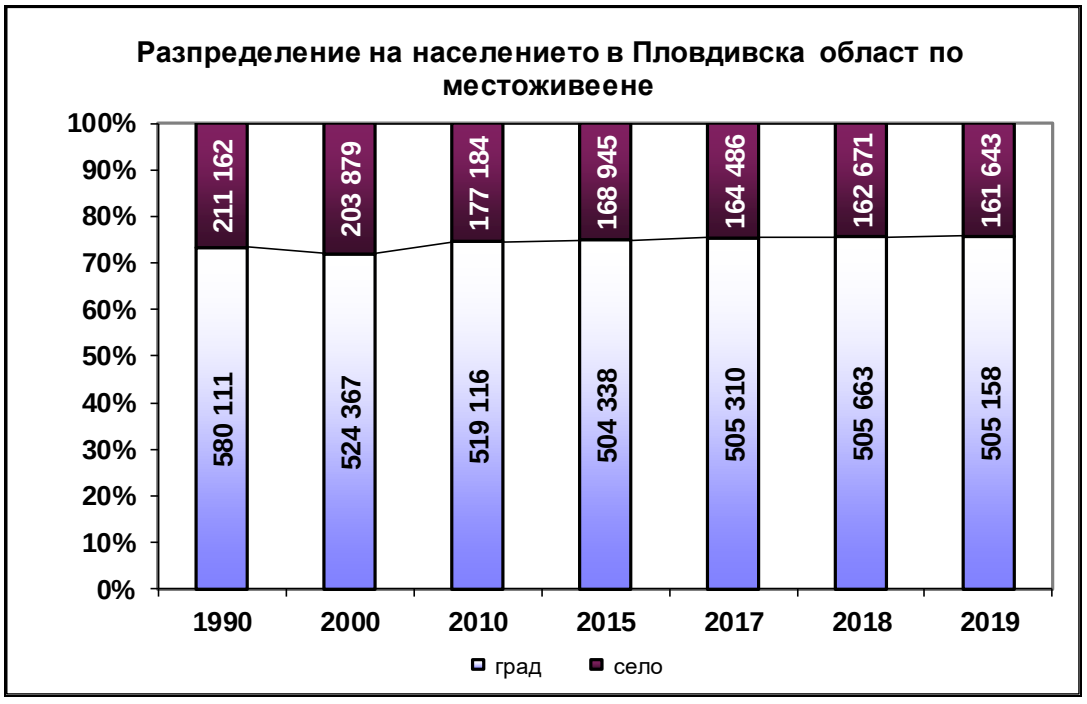
Здравно-демографски анализ на област Пловдив

I. Население

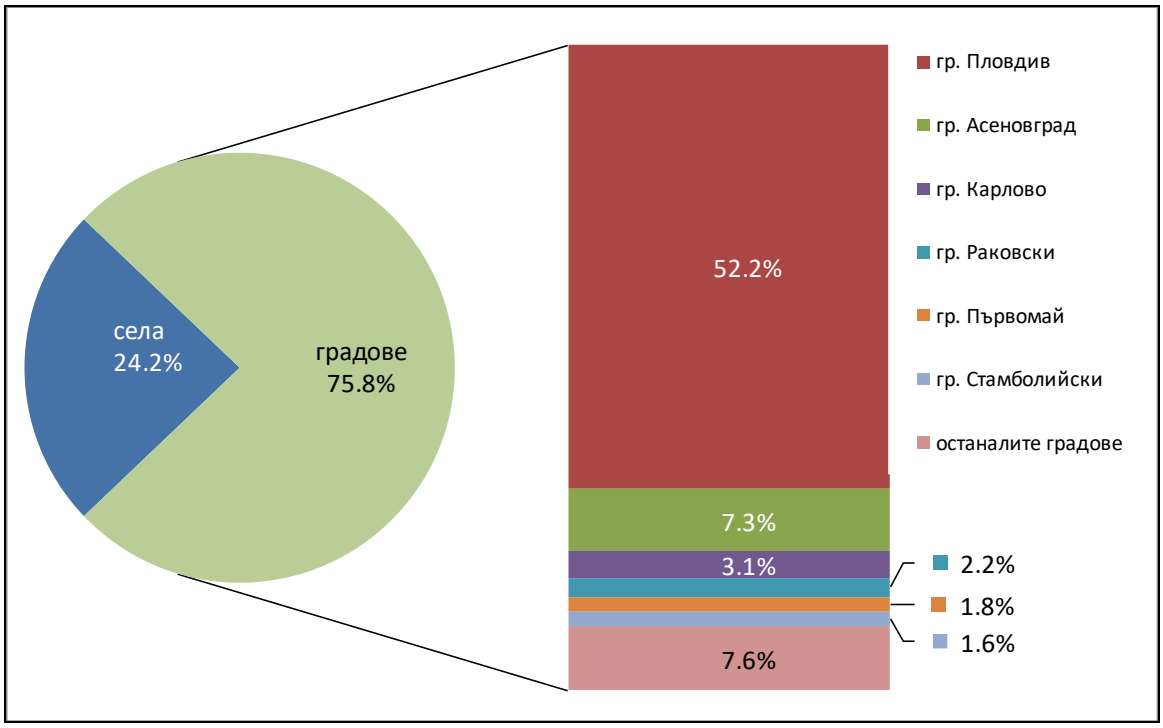
1. Населението на Пловдивска област към 31.12.2019 г. наброява 666 801 души и представлява 9.6% от населението на страната. Запазва се тенденцията към намаляване на населението на областта, като за последната година това намаление е с 0.2%, а за предходните три години е с 0.3%.

2. Населението в градовете надвишава повече от 3 пъти това в селата. Живеещите в градовете на областта са 75.8%, а в селата – 24.2%. За последните 6 години населението на община Пловдив бележи леко завишение.

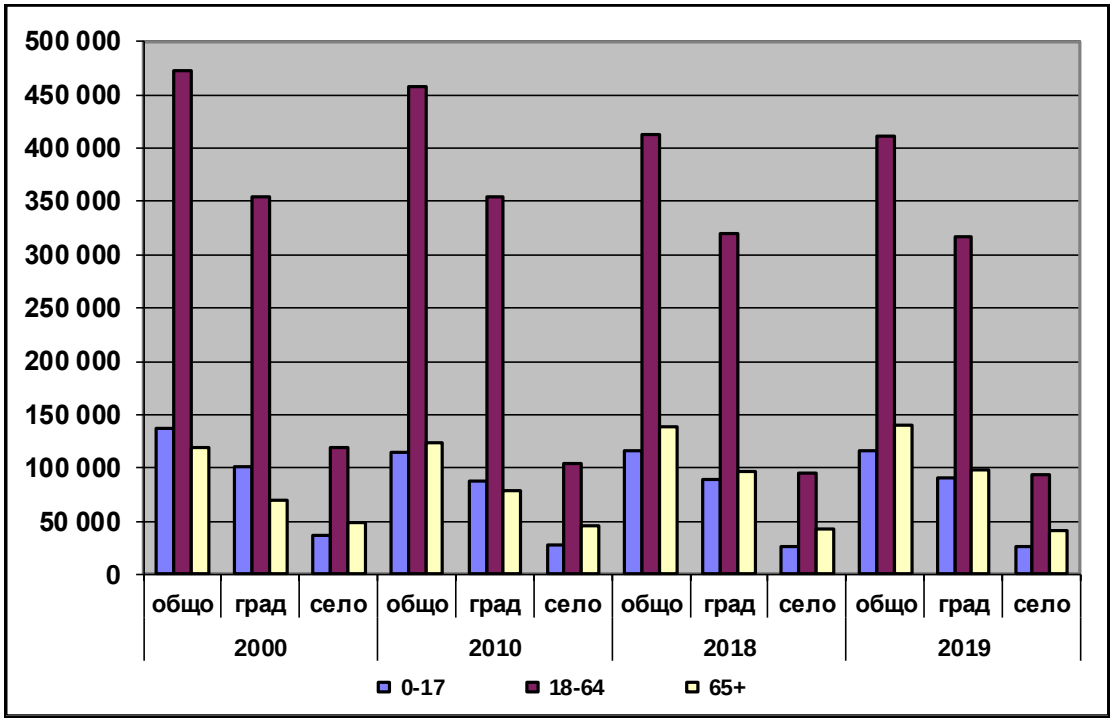

При анализ на населението в областта се отчита неравномерно разпределение – 52.2% от него е съсредоточено в гр. Пловдив. Населението на гр. Пловдив представлява 68.9% от градското население на областта.

3. Продължава дългогодишната тенденция относителният дял на мъжете да е по-малък от този на жените. През последните 3 години мъжете са 48.1%, а жените – 51.9%. За 2019 г. в Пловдивска област на 1 000 мъже се падат 1 083 жени.

4. Възрастовата структура съответства на общата характеристика на страната. Децата на възраст от 0 до 17 г. са се увеличили спрямо 2018 г. от 17.3% на 17.4% от общото население на областта. Лицата над 65-годишна възраст са 21%. През 2019 г. относителният дял на хората в работоспособна възраст (тези граници за 2019 г. са от 16 години до навършването на 61 години и 4 месеца за жените и 64 години и 2 месеца за мъжете) е 60.2%.

II. Раждаемост

1. През 2019 г. живородените деца в Пловдивска област са 6 200 срещу 6 337 за 2018 г. Коефициентът „раждаемост" през разглежданата година е 9.3‰ и е по-висок от средния за страната (8.8‰). Сравнително висок е броят на мъртвородените деца в областта – 34 (0.5% от родените в областта и 9.9% от всички мъртвородени в България).

	1990	2000	2010	2018	2019
България	11.7	9.0	10.0	8.9	8.8
Област Пловдив	11.3	9.0	10.3	9.5	9.3

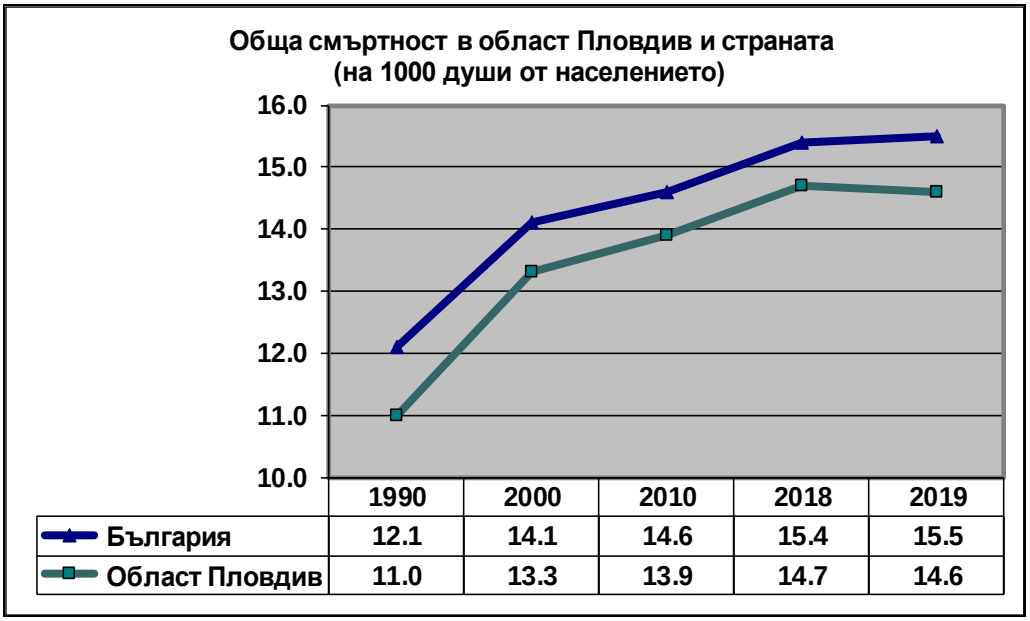
Раждаемостта в градовете на Пловдивска област през 2019 г. е 9.4‰ и обичайно е по-висока от тази в селата, която за последната година е 8.8‰. В коефициента „раждаемост" се наблюдават различия по отношение на отделните общини на областта, като равнището на показателя варира от 4.8‰ (община Лъки) до 12.4‰ (община Раковски). В община Пловдив раждаемостта е 9.6‰.

2. Върху броя на ражданията съществено влияние оказва контингентът на жените в детеродна възраст, който намалява. „Общата плодовитост" в областта през последната година е 42.7‰ жени и е по-висока от средната за България, която е 42.0‰. При повъзрастовата плодовитост най-висок е показателят при жените на възраст от 25 до 29 г. – 90.5‰, от 30 до 34 г. – 72.2‰, от 20 до 24 г. – 67.6‰. Сравнително висока за областта остава плодовитостта на жените на възраст до 20 г.

Наблюдава се непрекъснато покачване на средната възраст на майките при раждане на дете. През 2000 г. в областта жените са раждали за първи път средно на възраст 23.6 години, а раждането на дете, независимо от поредността, е при средна възраст на майката 24.9 години. През 2019 г. тези събития настъпват при средна възраст на жената съответно 27.2 и 28.7 години, като в градовете тези стойности са по-високи спрямо селата.

III. Смъртност

1. Общата смъртност в областта като трайна тенденция е по-ниска от тази на България. През 2019 г. общата смъртност в област Пловдив е намаляла спрямо 2018 г. от 14.7‰ души на 14.6‰ души. В градовете е 12.9 на 1 000 души, а в селата – 19.9‰. Поради неблагоприятния възрастов състав в селата общата смъртност в тях е значително по-висока, отколкото в градовете.

	1990	2000	2010	2018	2019
България	12.1	14.1	14.6	15.4	15.5
Област Пловдив	11.0	13.3	13.9	14.7	14.6

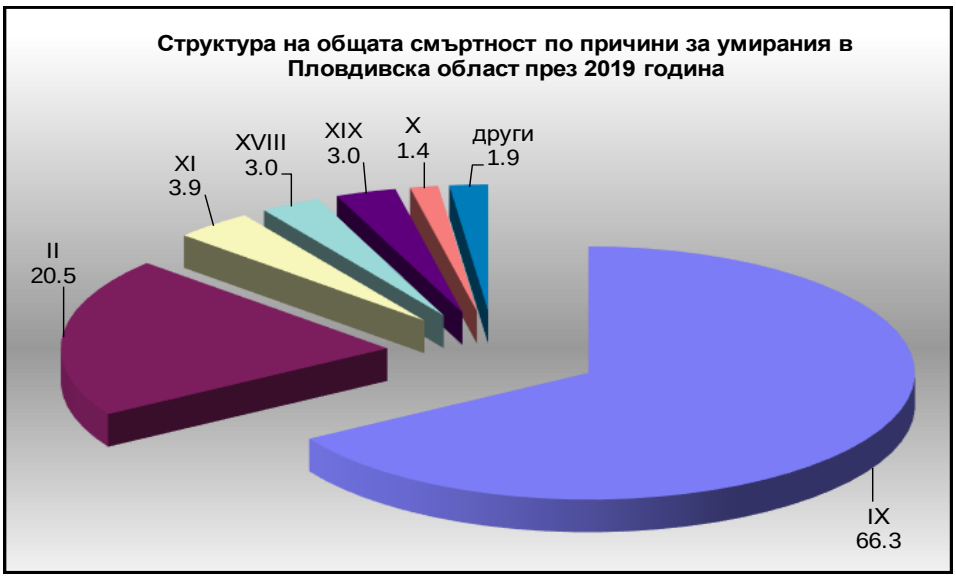
През 2019 г. показателите за смъртност по пол са намалели спрямо 2018 г. При мъжете коефициентът е 15.7‰ и като постоянна тенденция е по-висок от този за жените – 13.6‰.

Най-висока е общата смъртност в община Брезово (26.7‰), следвана от общините Калояново (25.0‰), Хисаря (24.1‰), Съединение (24.0‰), Първомай (22.5‰). Най-нисък е показателят в община Пловдив – 12.0‰, следван от този в общините Кричим – 13.5‰. и Куклен – 14.5‰.

2. Основната причина за умиранията през 2019 г. в Пловдивска област остават болестите на органите на кръвообращението, чийто интензитет е 970.5 на сто хиляди души от населението при 956.4$^{o}/_{oooo}$ през 2018 г. Болестите на органите на кръвообращението са водеща причина за смърт и в страната с интензитет 998.2$^{o}/_{oooo}$. Относителният дял на болестите на органите на кръвообращението от всички причини за умирания в Пловдивска област е 66.3%.

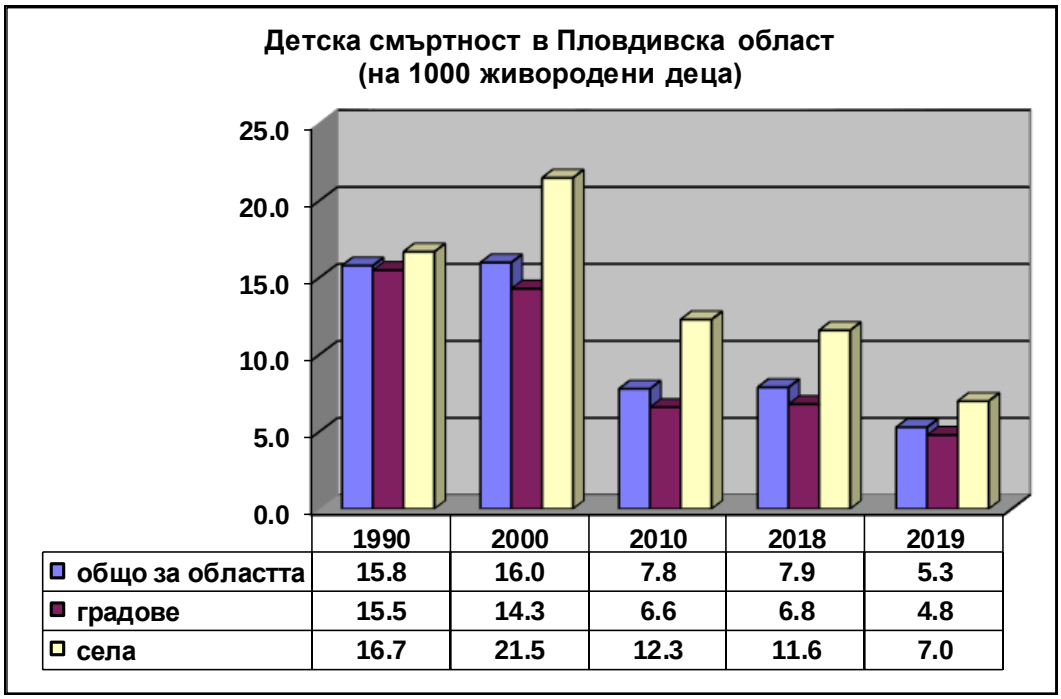
На второ място са умиранията от новообразувания с интензитет 300.0 на сто хиляди от населението и относителен дял 20.5% при 20.6% за предишната година. За страната този показател е 262.3 на 100 000 население, а относителният дял е 16.9%.

В структурата на причините за смърт следват: болестите на храносмилателната система, симптомите, признаците и отклоненията от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде и травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини с относителен дял по 3.0%.

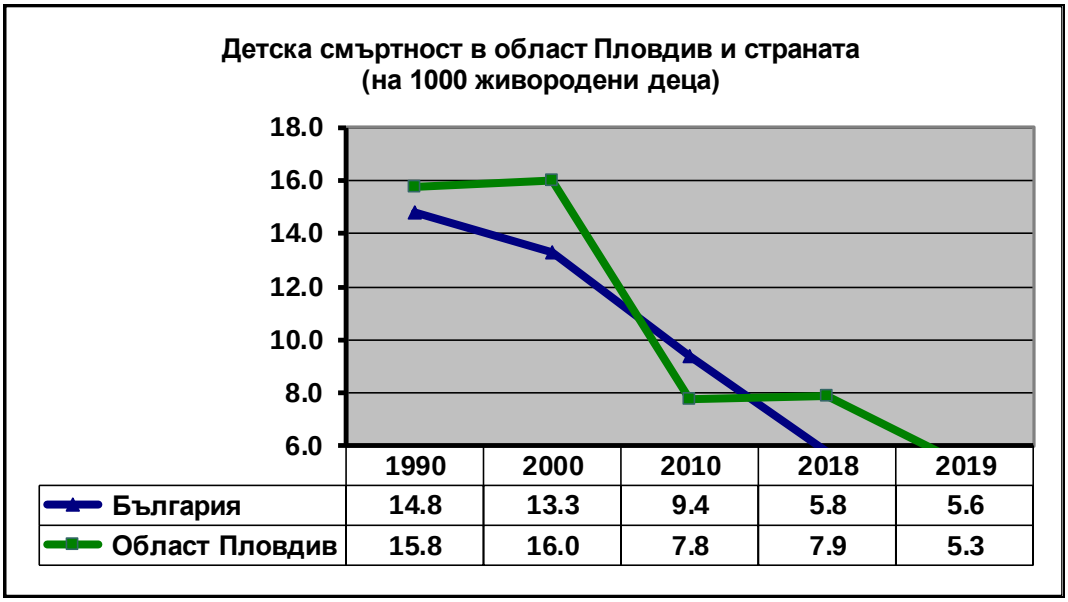
IV. Детска смъртност

Стойностите на показателя „детска смъртност" варират през годините, като през 2019 г. е намаляла от 7.9 през 2018 г. на 5.3 на 1 000 живородени деца. В градовете детската смъртност за 2019 г. е 4.8‰ и е значително по-ниска в сравнение с тази в селата – 7.0‰.

	1990	2000	2010	2018	2019
общо за областта	15.8	16.0	7.8	7.9	5.3
градове	15.5	14.3	6.6	6.8	4.8
села	16.7	21.5	12.3	11.6	7.0

През 2019 г. Пловдивска област по показателя за детската смъртност се доближава до данните за страната.

	1990	2000	2010	2018	2019
България	14.8	13.3	9.4	5.8	5.6
Област Пловдив	15.8	16.0	7.8	7.9	5.3

В отделните общини детската смъртност варира в широк диапазон – в 9 общини няма умрели деца до едногодишна възраст, а в 7 общини тя е над средната за областта. В последната година с най-лош показател за областта са общините Хисаря (16.7‰), Садово (14.8‰), Марица (14.3‰), Раковски (9.4‰). Детската смъртност в община Пловдив е 4.5 на 1 000 живородени.

През 2019 г. регистрираната перинатална смъртност в Пловдивска област е 7.2 на хиляда родени деца, при 7.8 за България. Неонаталната детска смъртност в областта е 3.1 и е колкото тази в страната. Постнеонаталната детска смъртност в областта е 2.3‰ и е по-ниска в сравнение с тази за страната, която е 2.5‰.

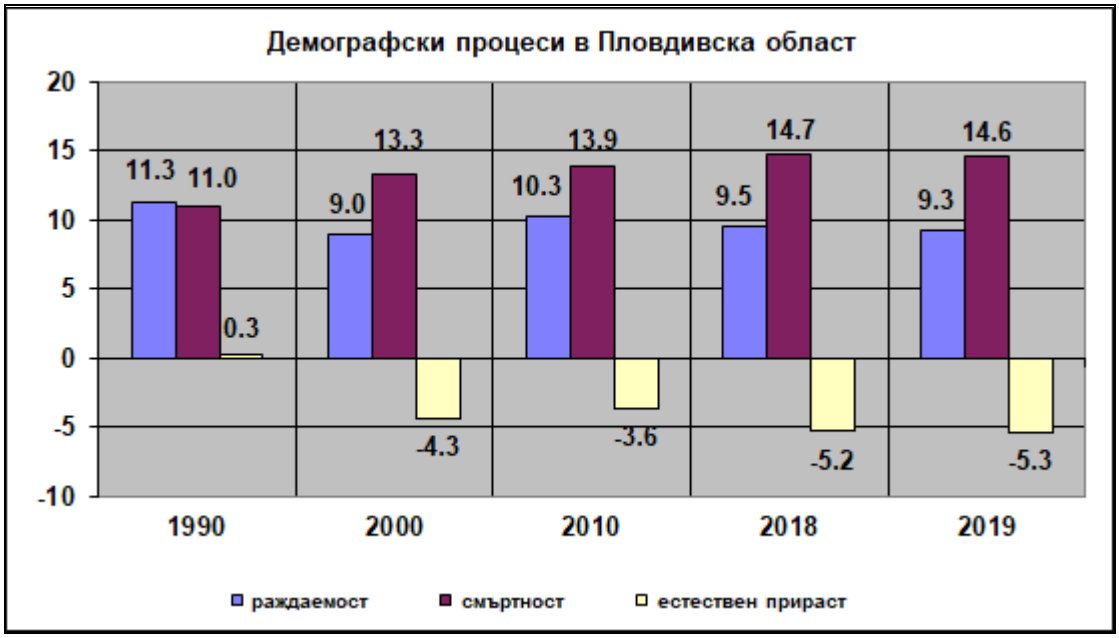

	1990	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
перинатална	11.6	11.0	14.2	12.1	11.2	8.1	8.6	9.4	9.0	9.1	7.2
неонатална	8.1	5.0	6.4	5.1	5.2	4.5	4.0	4.1	3.9	5.2	3.1
постнеонатална	6.6	2.8	2.8	3.0	3.1	3.8	3.5	2.1	2.7	2.7	2.3

Основни причини за умиранията на децата до 1-годишна възраст в Пловдивска област са от клас XVI от МКБ 10 (Някои състояния, възникващи в перинаталния период) – 2.1 на 1 000 ж.р. Следват вродените аномалии (клас XVII от МКБ 10) – 1.5 на 1 000 ж.р. и болестите на дихателната система (клас X от МКБ 10) – 0.6 на 1 000 ж.р. На изброените причини се дължат 78.8% от умиранията на децата до 1 година през 2019 г. в Пловдивска област.

V. Естествен прираст

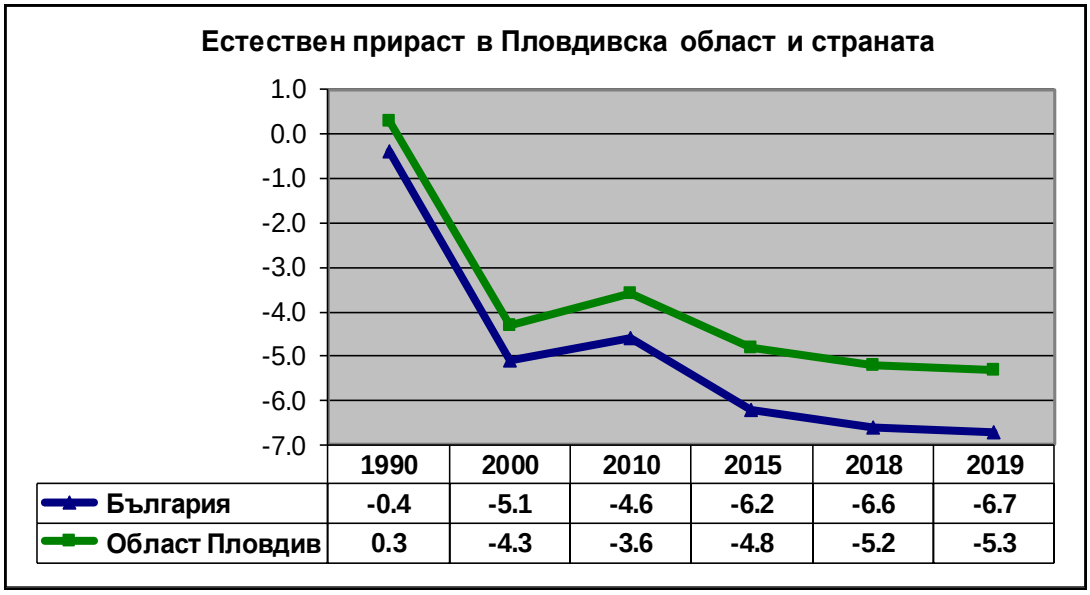
Неблагоприятната динамика на раждаемостта и смъртността води до спадане на естественият прираст, който от 1991 г. е трайно с отрицателна стойност за Пловдивска област.

През последната година естественият прираст в областта е (-5.3), като в градовете спада от (-3.2) на (-3.5), а в селата се увеличава от (-11.5) на (-11.1).

През 2019 г. с най-нисък прираст е община Брезово (-20.1), а с най-висок – община Пловдив (-2.4). Над средния за областта е прирастът в общините Пловдив, Раковски (-3.0), Кричим (-3.1) и Стамболийски (-5.2).

Запазва се тенденцията естественият прираст в Пловдивска област да е по-висок от средния за страната.

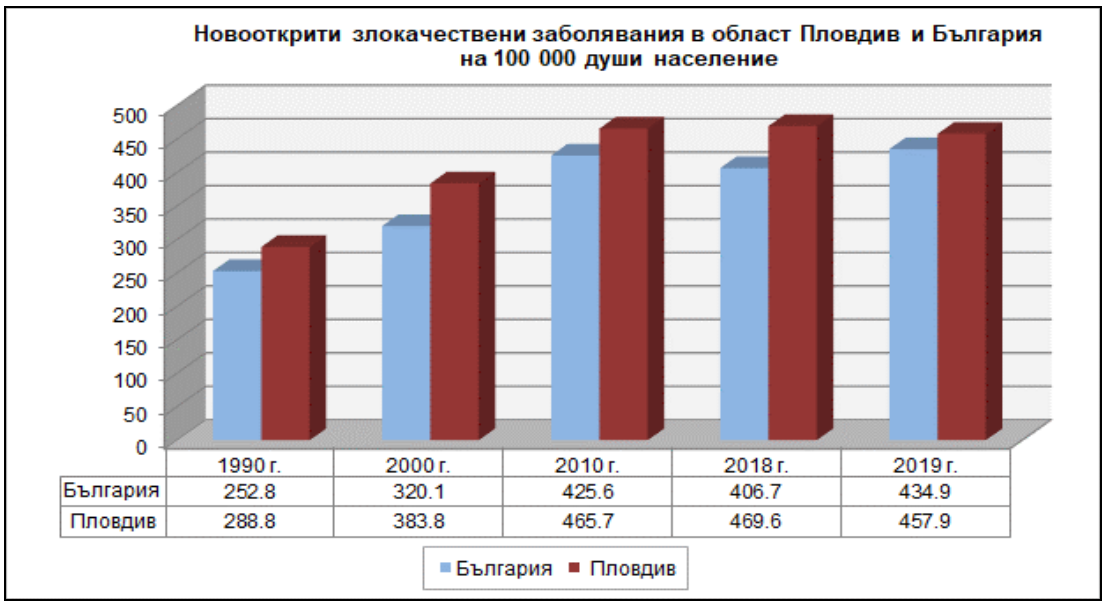
	1990	2000	2010	2015	2018	2019
България	-0.4	-5.1	-4.6	-6.2	-6.6	-6.7
Област Пловдив	0.3	-4.3	-3.6	-4.8	-5.2	-5.3

VI. Заболяемост и болестност

1. Регистрираните заболявания и заболяемостта, според обръщаемостта за медицинска помощ към лечебните заведения, през 2019 г. са съответно 1567.3 и 780.8 случая на 1000 души от населението. Болестността за детското население е 1 723.1 на 1 000 души до 17 г., а при възрастните – 1 534.5‰ души над 18 години.

В нозологичната структура на болестността водещи са болестите на дихателната система, които представляват 417.3 случая на 1 000 души (26.7%), следвани от болестите на органите на кръвообращението – 340.3 случая на х. д. (21.7%).

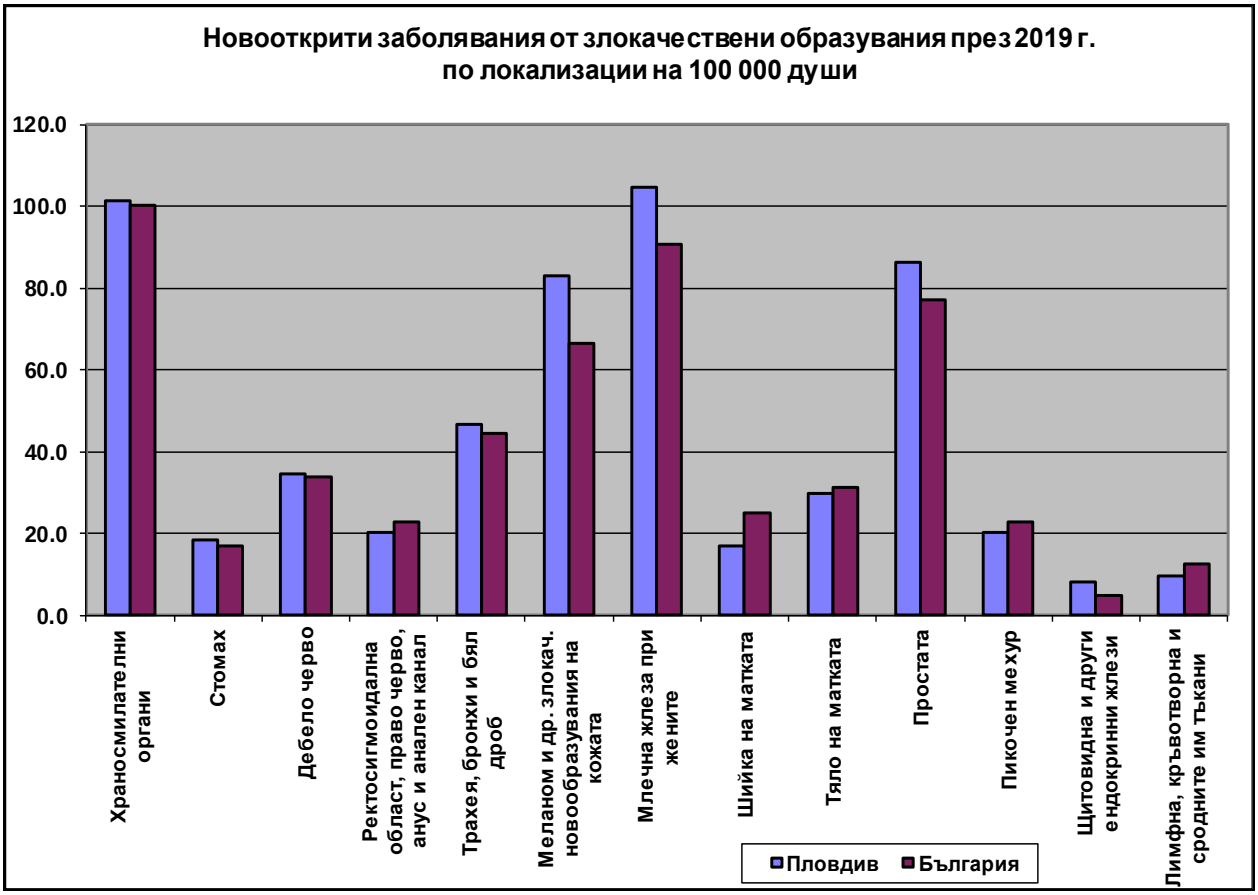
2. Регистрираните онкоболни в областта през разглежданата година са 34 748 души – 5 205.2 на 100 000 души. Честотата от онкологични заболявания се е увеличила петкратно в сравнение с 1971 г.

	1990 г.	2000 г.	2010 г.	2018 г.	2019 г.
България	252.8	320.1	425.6	406.7	434.9
Пловдив	288.8	383.8	465.7	469.6	457.9

Заболяемостта от злокачествени новообразувания от 2000 г. насам за четвърта поредна година бележи понижение спрямо предходната година. Честотата на новите случаи на заболявания от злокачествени новообразувания през 2019 г. е 457.9 на 100 000 души от населението при 469.6 през 2018 г. Като трайна тенденденция тя е над средната за страната (434.9).

С най-голяма честота през 2019 г. в Пловдивска област са новооткритите злокачествени заболявания на женската гърда – 104.5 на 100 000 жени, следвани от новооткритите злокачествени заболявания на храносмилателните органи – 101.2 на 100 000 души. През 2018 г. тази заболяемост е съответно 112.3 на 100 000 жени и 90.4 на 100 000 души.

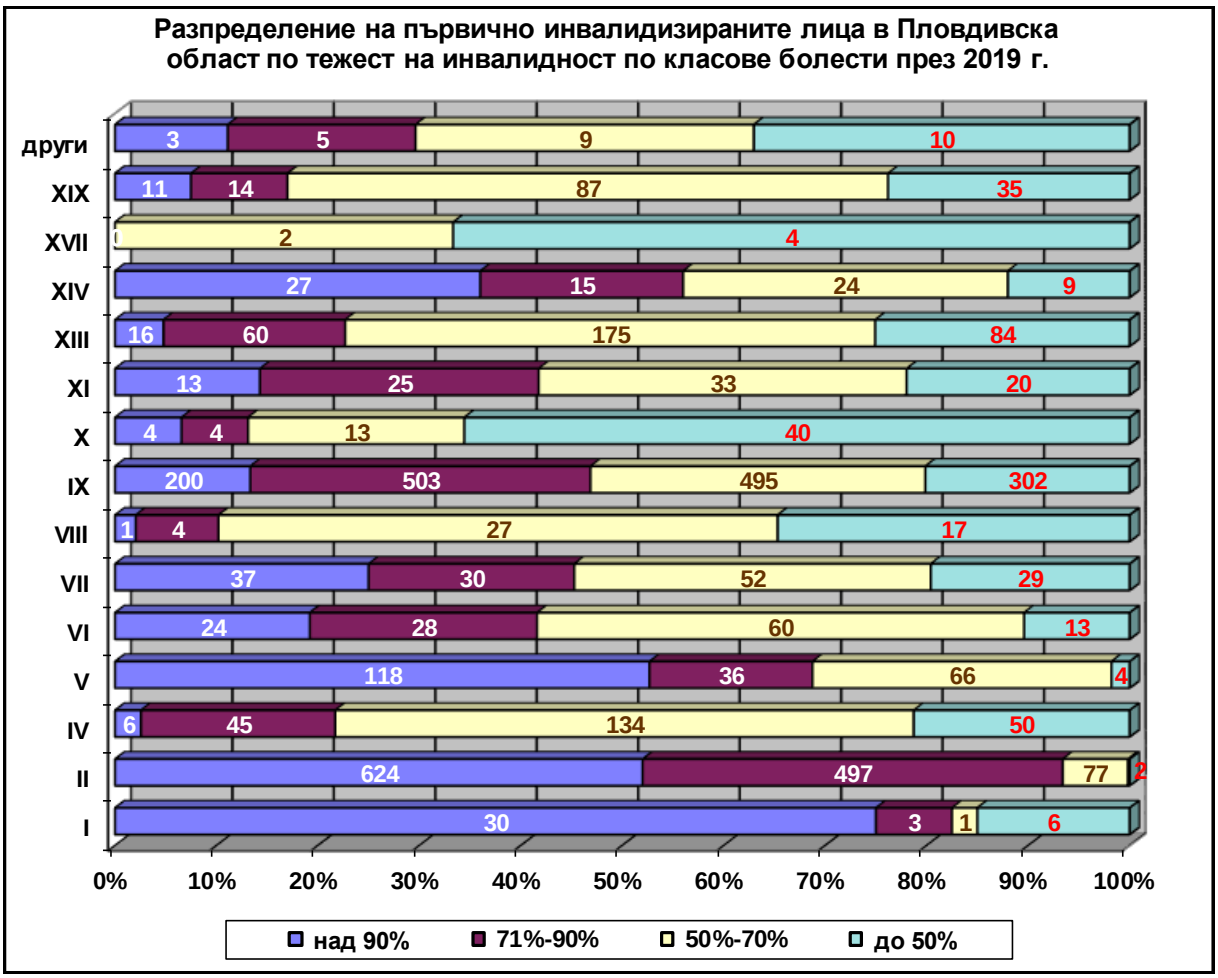
3. Болестността от психични заболявания в област Пловдив през 2019 г. е нарастнала и е 3 498.6 случая на 100 000 души при 3 347.9 през 2018 г. Общо психично болните, които са под наблюдение в ЦПЗ – Пловдив, клиниките, отделенията, кабинетите и амбулаториите към 31 декември 2019 г., са 23 329 души, което е с 954 повече спрямо 2018 г. Водените на учет психично болни на 100 000 души в областта са значително над средната стойност за страната – 1681.0‰. Липсата на общ регистър на болните с психични заболявания оказва влияние върху диспансерното им наблюдение и лечение.

4. Регистрираните заболявания от активна туберкулоза в областта намаляват през последния десетгодишен период. Новооткритите за 2019 г. са 128 бр., а рецидивите – 14 бр. Заболяемостта в областта е 21.3 на 100 000 души и е над установената за страната – 18.5‰. От установените за първи път заболявания 90.1% са на дихателната система.

5. В сравнение с предходната година се наблюдава понижение на общата заразна заболяемост от 1155.0 на 823.1 случая на 100 000 души. Заболелите от варицела са намалели спрямо 2018 г. от 668.7 на 346.3 на 100 000 души. Те са почти толкова, колкото е средната стойност за страната – 439.1‰.

6. През 2019 г. в Пловдивска област общо венерическите заболявания са се увеличили. Регистрираните случаи от всички форми на сифилис през 2019 г. са 106.8 на 100 000 души при 100.6 през 2018 г. Новооткритите случаи на сифилис са 16.8 на 100 000 души.

7. Броят на освидетелстваните в Пловдивска област лица над 16-годишна възраст, на които е призната трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане през 2019 г., е 4 263 при 4 109 през 2018 г. Първично инвалидизираните са 7.6 на хиляда души от населението над 16 години. В РБългария те са 9.5‰.

Най-голям е относителният дял на лицата с тежест на инвалидност 71 – 90% (29.8%), следвани от лицата с 50 – 70% (29.4%), лицата с над 90% (26.1%) и тези с до 50% (14.7%).

Най-честата причина за инвалидизиране са болестите на органите на кръвообращението, на които се дължат 35.2% от общия брой на освидетелстваните лица. Следват новообразуванията (28.2%), болестите на костно-мускулната система и съединителната тъкан (7.9%), болестите на ендокринната система и разстройства на храненето и обмяната на веществата (5.5%) и т.н.

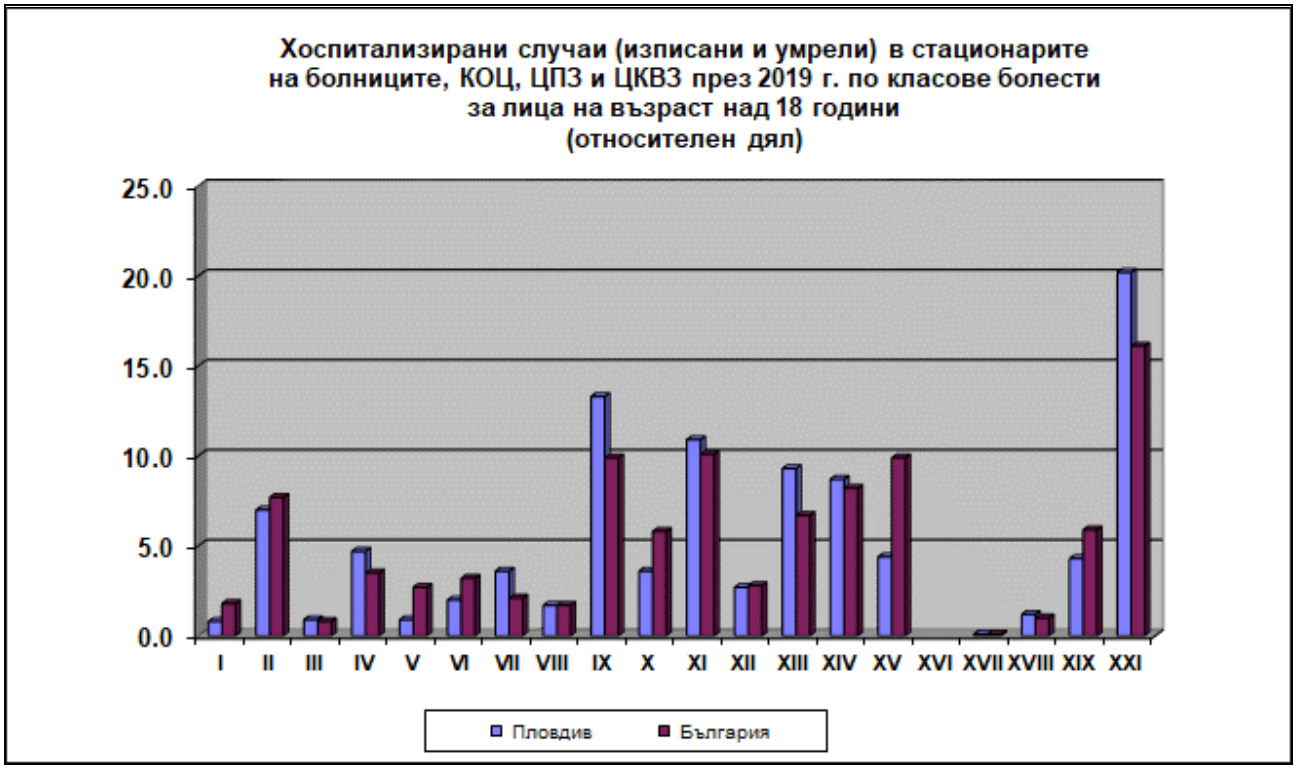
VII. Хоспитализирана заболяемост

Заболяванията на хоспитализираните лица се регистрират и отчитат като случаи на заболяване по основна диагноза.

В структурата на хоспитализираната заболяемост (не са включени лечебните заведения за извънболнична помощ, в които хоспитализациите са 4 993) на първо място са болестите на органите на кръвообращението с относителен дял 12.0% и интензитет 6 688.2 на 100 000 души, следвани от болестите на храносмилателната система – 10.3% (5 747.6 на 100 х. д.), болестите на костно-мускулната система и на съединителната тъкан – 8.6% (4 773.6 на 100 х. д.), болестите на пикочо-половата система – 8.1% (4 529.4 на 100 х. д.) и т.н.

При децата до 17-годишна възраст най-голям е относителният дял на хоспитализираните случаи поради заболявания на дихателната система – 31.6%.(10 390.7 на 100 000 деца).

Сравнително високият относителен дял на хоспитализираните случаи при децата по повод фактори, влияещи върху здравното състояние на населението и контакта със здравните служби е резултат от отчитането на здравите живородени деца към този клас.

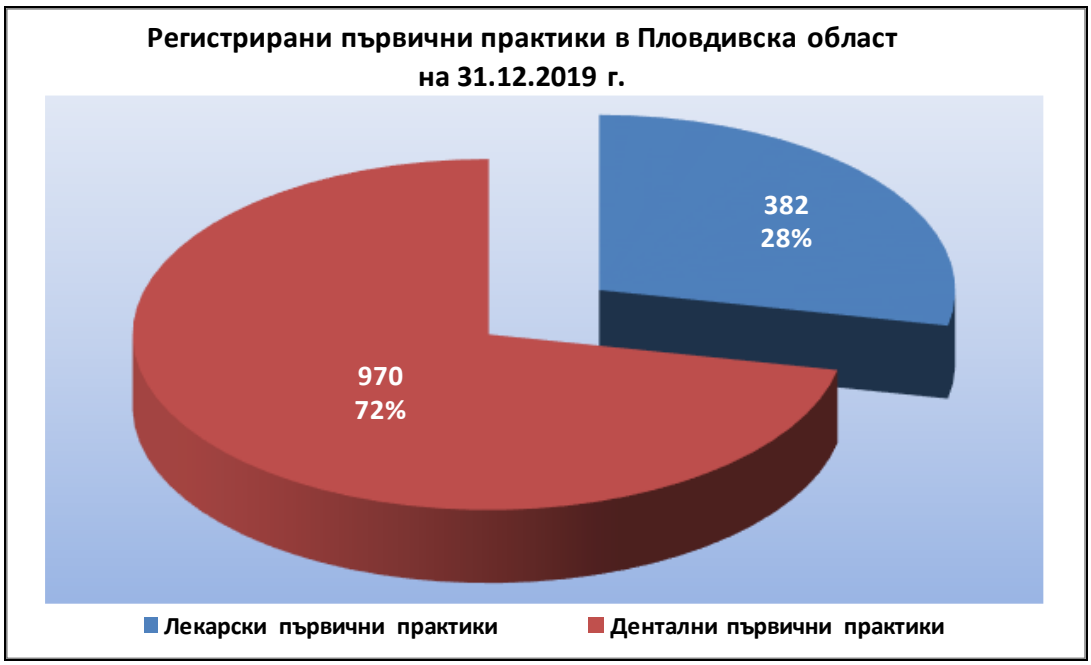
Сред лицата на възраст над 18 години също се наблюдава висок относителен дял на случаите, хоспитализирани по повод фактори, влияещи върху здравното състояние на населението и контакта със здравните служби.

Водещи заболявания в структурата на хоспитализираните болни над 18-годишна възраст са болестите на: органите на кръвообращението (13.3%), храносмилателната система (10.9%), болестите на костно-мускулната система и на съединителната тъкан (9.3%).

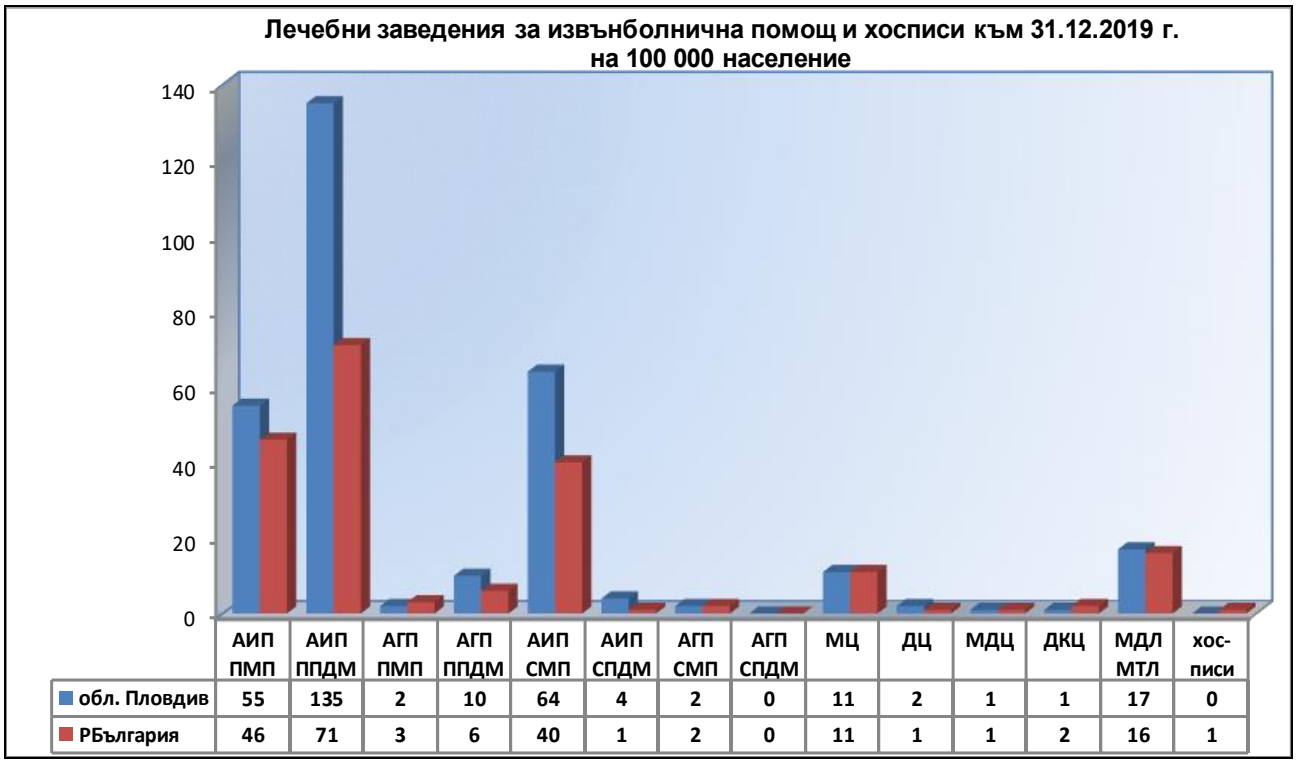
VIII. Ресурси на здравеопазването

1. В Пловдивска област към 31.12.2019 г. са регистрирани 2033 лечебни заведения за извънболнична помощ и 1 хоспис. Най-голям е броят на практиките за първична помощ – 1352, от които 900 (71.7%) са денталните.

Специализираните лечебни заведения за извънболнична помощ са 681, от които най-голям е броят на индивидуалните специализирани лекарски практики – 426.

Разкритите в Пловдивска област лечебни заведения за извънболнична помощ на глава от населението са значително над средните стойности за страната. В областта на 100 000 души население се падат 305 лечебни заведения за извънболнична помощ, а в страната – 198. Най-голяма разлика има при амбулаториите за първична помощ по дентална медицина. В Пловдивска област те са 135‰, а в страната – 71.1‰.

	АИП ПМП	АИП ППДМ	АГП ПМП	АГП ППДМ	АИП СМП	АИП СПДМ	АГП СМП	АГП СПДМ	МЦ	ДЦ	МДЦ	ДКЦ	МДЛ МТЛ	хос-писи
обл. Пловдив	55	135	2	10	64	4	2	0	11	2	1	1	17	0
РБългария	46	71	3	6	40	1	2	0	11	1	1	2	16	1

Най-голям брой лечебни заведения за извънболнична помощ са регистрирани в гр. Пловдив – 1415. Налице е неравномерно разпределение на регистрираните лечебни заведения за извънболнична помощ в областта, тъй като 69.6% от тях са разкрити и функционират в гр. Пловдив, населението на който е 52.2% от това на областта.

2. В Пловдивска област към 31.12.2019 г. функционират още 36 болници, комплексен онкологичен център, център за психично здраве, център за кожно-венерически заболявания, център за спешна медицинска помощ, център за трансфузионна хематология, 2 диализни центъра и 1 хоспис.

Броят на лечебните заведения за болнична помощ в Пловдивска област през последните 40 години е увеличен 3.6 пъти. Промяната в нормативната база, в собствеността и начина на финансиране на дейностите в болничната помощ, са основните фактори, които доведоха до създаването на голям брой болници.

Общият брой на разкритите легла в Пловдивска област е 7 676, от които: 7 123 в болниците; 445 в КОЦ, ЦПЗ и ЦКВЗ, 91 в лечебни заведения за извънболнична помощ и 17 в хосписа.

В областта има разкрити 331 места за краткосрочен престой, от които 116 са диализни постове.

1.1. Леглата в лечебните заведения за болнична помощ са 7 123 (включително и леглата на МБАЛ ВМА – Пловдив и ВМА БДПЛР – гр. Хисар, които не отчитат дейността си в РЗИ – Пловдив). Броят на болничните легла през 2019 г. е увеличен с 21 спрямо 2018 г.

Многопрофилните болници за активно лечение в Пловдивска област са 21 (вкл. 11 бр. частни и 2 болници към други ведомства) с разкрити в тях 5 267 легла.

Специализираните болници за активно лечение в областта са 6 с 329 легла.

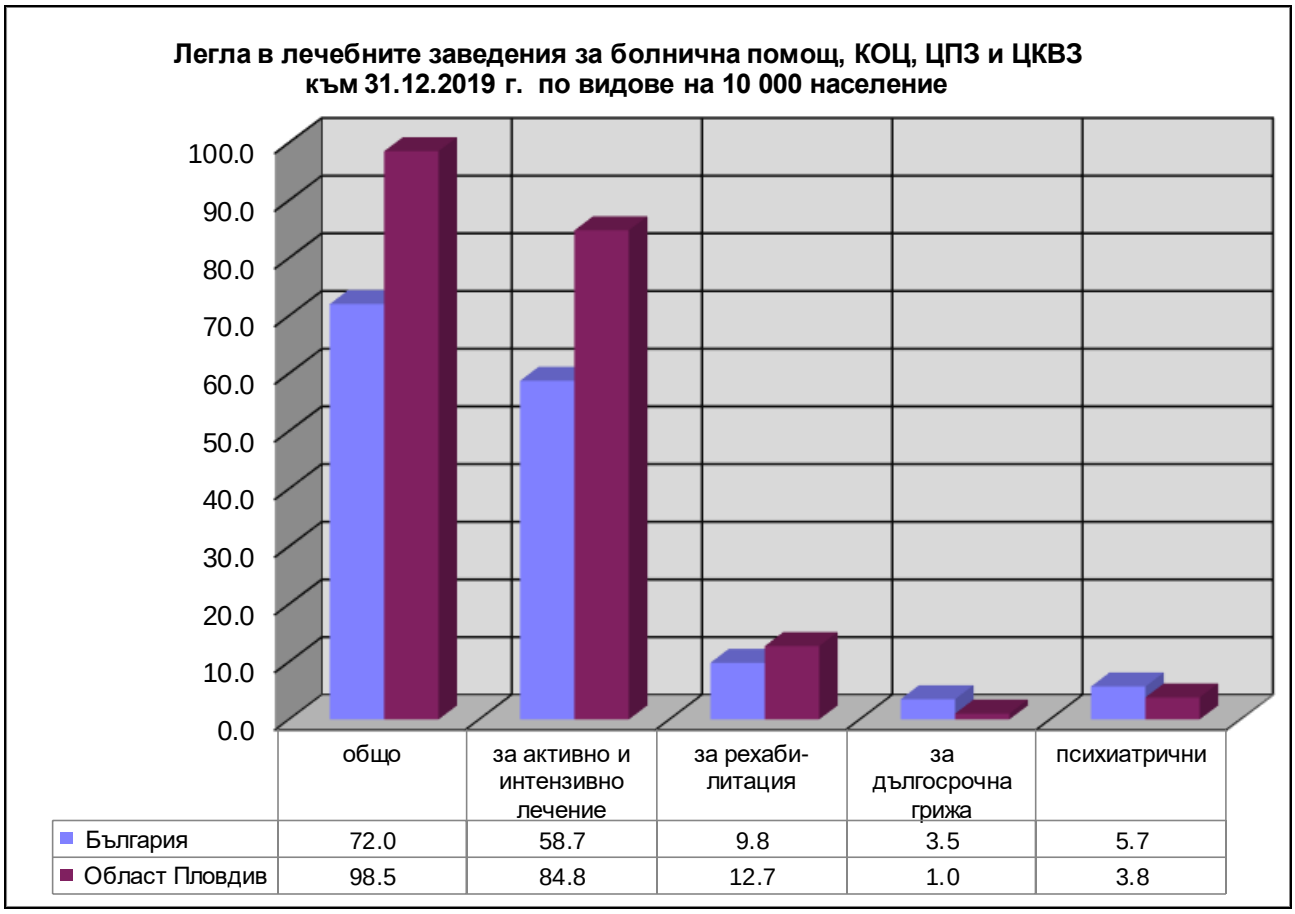
Болниците за продължително лечение и рехабилитация в Пловдивска област са 6 (вкл. 2 към други ведомства), като разкритите в тях легла са 969. В трите СБР в областта са разкрити 558 легла.

1.2. Към 31.12.2019 г. Център за психични заболявания ЕООД – Пловдив разполага с 220 легла, Комплексен онкологичен център ЕООД – Пловдив – с 215 легла и Център за кожно-венерически заболяавния ЕООД – Пловдив – с 10 легла.

1.3. Разкритите легла за краткосрочно наблюдение и престой в лечебните заведения за извънболнична помощ са 91. От тях 62 – в медицинските центрове, 16 – в диагностично-консултативните центрове и 13 – в медико-денталните центрове.

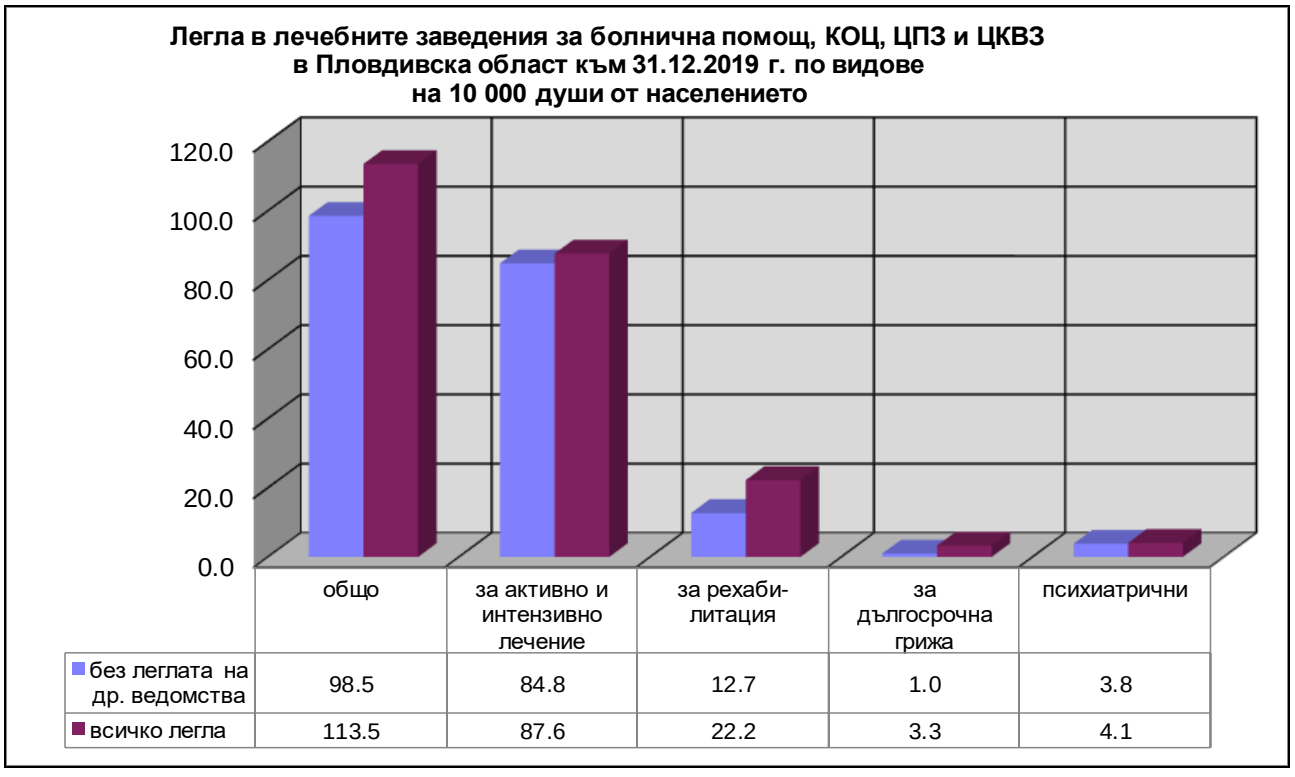
Осигуреността на населението в Пловдивска област с легла за лечение е 115.1 на 10 000 души.

Осигуреността с легла на населението на Пловдивска област към 31 декември, включвайки към болничните легла и тези на лечебните заведения към други ведомства е представена на графиката по-долу.

	общо	за активно и интензивно лечение	за рехаби-литация	за дългосрочна грижа	психиатрични
България	72.0	58.7	9.8	3.5	5.7
Област Пловдив	98.5	84.8	12.7	1.0	3.8

В графиката леглата (не са включени леглата на лечебните заведения към други ведомства) са разпределени по видове в съответствие с използваната от Евростат статистическа групировка.

	общо	за активно и интензивно лечение	за рехаби-литация	за дългосрочна грижа	психиатрични
без леглата на др. ведомства	98.5	84.8	12.7	1.0	3.8
всичко легла	113.5	87.6	22.2	3.3	4.1

2. Към 31.12.2019 г. в лечебните заведения, отчитащи дейността си в РЗИ – Пловдив, работят 3 215 лекари (3 264 за 2018 г.) и 1 029 лекари по дентална медицина (1 067 за 2018 г.).

В края на 2019 г. населението на Пловдивска област е обслужвано от 486 общопрактикуващи лекари, организирани в 367 практики за индивидуална и 15 практики за групова първична медицинска помощ. Един общопрактикуващ лекар обслужва 1 372 души население.

Лекарите по дентална медицина, осигуряващи първичната помощ в Пловдивска област към 31.12.2019 г., са 981 или 14.7 на десет хиляди души. Първичната дентална помощ се осигурява от регистрирани 900 индивидуални и 70 групови практики по дентална медицина. През 2019 г. 680 души от населението в Пловдивска област са обслужвани от един лекар от първична помощ по дентална медицина.

Лекарите, работещи на основен трудов договор в лечебните заведения за извънболнична специализирана медицинска помощ към 31.12.2019 г. в Пловдивска област, са 491 като 485 са с призната специалност. От тях най-голям е броят на специалистите по очни болести 35 (относителния дял – 9.9%). Следват специалистите по образна диагностика - 36 (9.6% – относителен дял), акушерство и гинекология – 27 (7.6% – относителен дял), детски болести – 26 (7.3%) и нервни болести – 25 (7.0%).

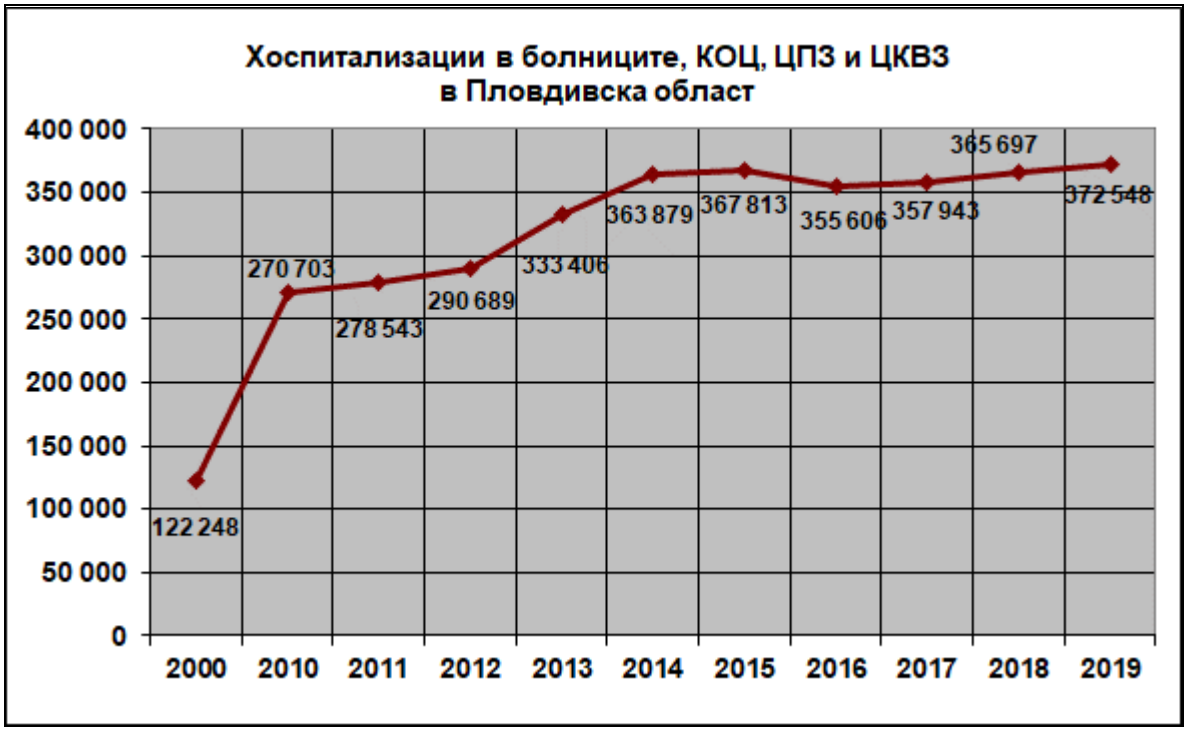
IX. Дейност на стационарите на лечебните заведения

След 2002 г. до 2015 г. в Пловдивска област е налице тенденция към непрекъснато нарастване на броя на хоспитализациите в стационарите.

Намалението на хоспитализациите през 2016 г. е резултат от нормативното изискване НЗОК да сключи договор с лечебните заведения за болнична помощ не с разкритите легла, а до определения им брой по Националната здравна карта.

Общият брой на постъпилите в стационарите на лечебните заведения през 2019 г. е 377 541 (372 548 - в болниците, КОЦ, ЦПЗ и ЦКВЗ, 4 993 – в лечебните заведения за извънболнична помощ).

През 2019 г. 56 от всеки 100 души от населението на областта са постъпили за лечение в стационар. За страната постъпилите в стационарите на 100 души е 32.

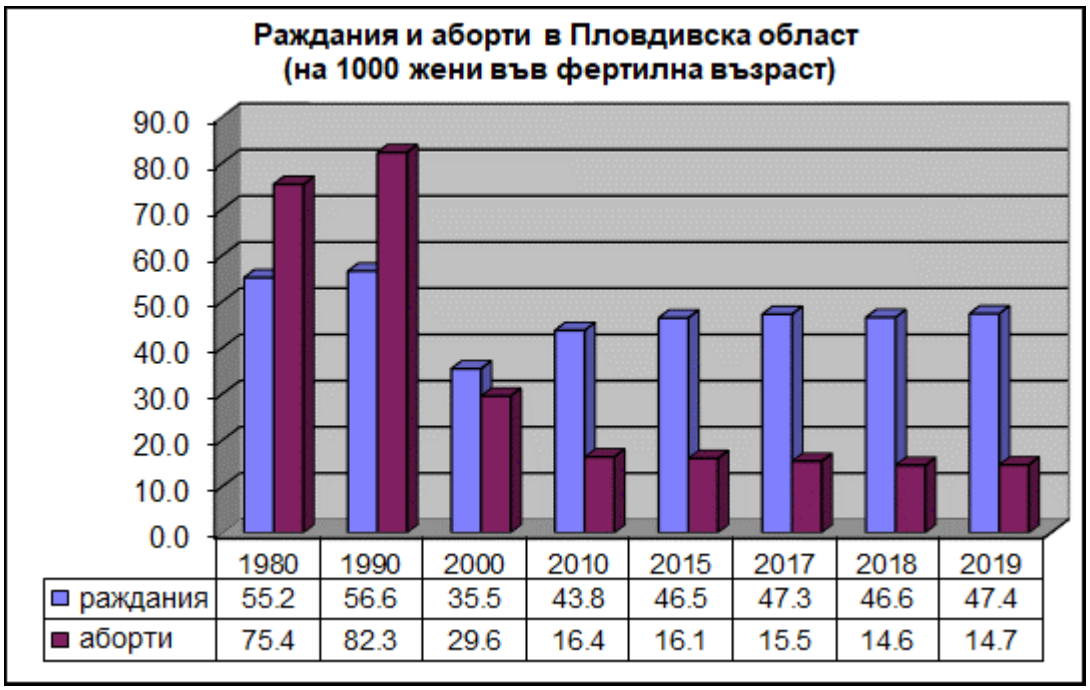
По видове лечебни заведения най-голям е дялът на хоспитализациите в многопрофилните болници за активно лечение – 76.7%. Умрелите в стационарите на лечебните заведения през 2019 г. в Пловдивска област са 3 042.

Използваемостта на легловия фонд на лечебните заведения в Пловдивска област през 2019 г. спрямо 2018 г. е леко понижена от 240 на 237 дни. Спрямо предходната година оборотът на леглата е леко завишен – от 52 на 53. Средният престой спрямо 2018 г. е леко понижен от 4.6 на 4.5 дни. Болничният леталитет за последните две години е 0.8%.

Обслужените родилки в стационарите на лечебните заведения в Пловдивска област през 2019 г. са 6 879 при 6 813 за предходната година. От тях 56.1% и 57.3% съответно през 2019 г. и 2018 г. са родили с Цезарово сечение. През 2019 г. няма починали родилки в стационарите на лечебните заведения в областта.

Регистрираните аборти през 2019 година са 2 130 или 14.7 на 1 000 жени в детеродна възраст (от 15 до 49 години). Броят на абортите на 1 000 жени във фертилна възраст в област Пловдив е малко под осреднения за България през 2019 г. – 14.9‰.

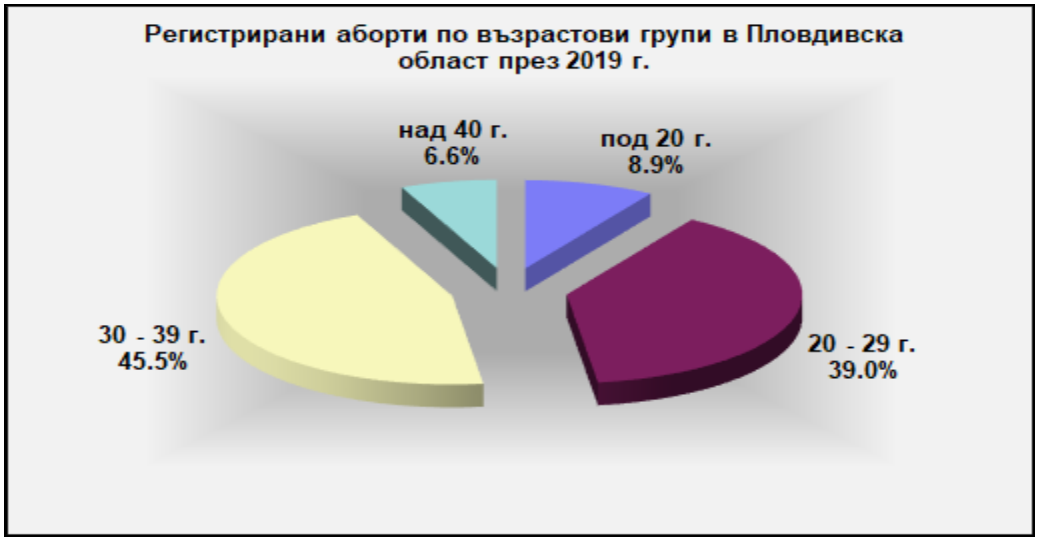
При анализиране на двете събития – раждания и аборти в Пловдивска област се отчита съотношение между двете 1:0.3 за 2019 г.

	1980	1990	2000	2010	2015	2017	2018	2019
раждания	55.2	56.6	35.5	43.8	46.5	47.3	46.6	47.4
аборти	75.4	82.3	29.6	16.4	16.1	15.5	14.6	14.7

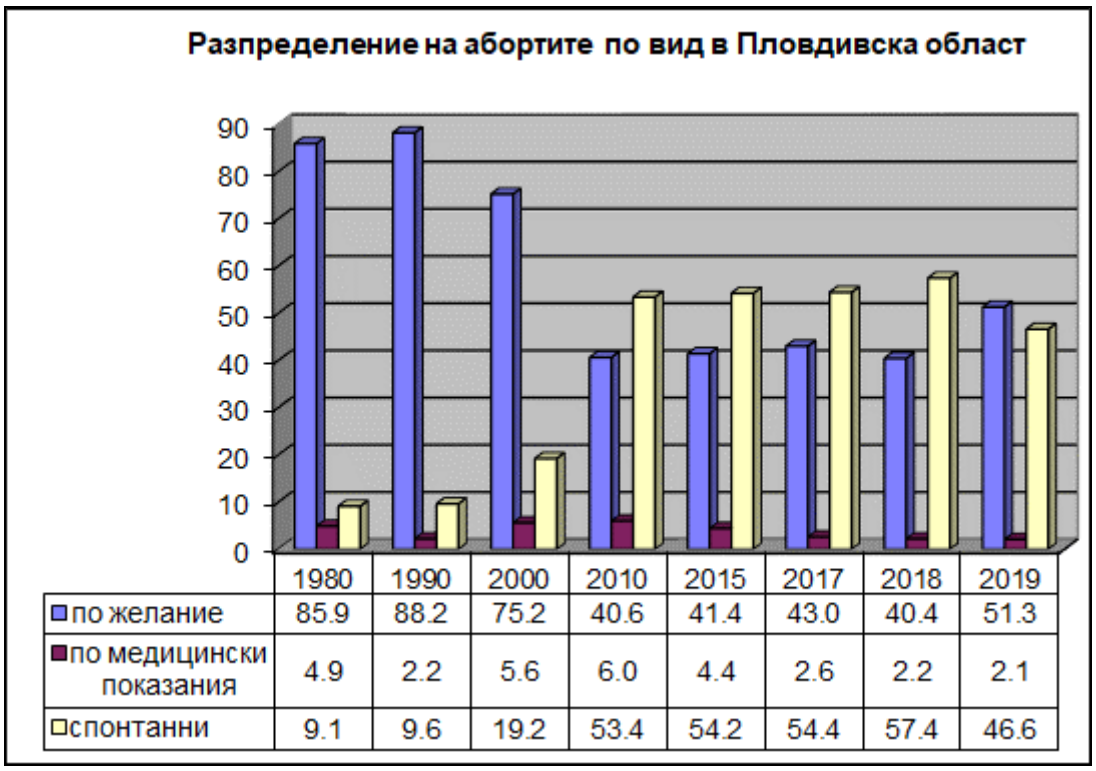
Най-голям е броят на извършените аборти във възрастовата група 30 – 39 години, следван непосредствено от тази на 20 – 29 години. Това е тревожен факт, тъй като тези възрастови групи са с най-висока плодовитост.

Обезпокоителен е относителния дял (8.9%) на абортите на жени на възраст под 20 години, тъй като рискът при подрастващите от увреждане на здравето и на репродуктивните способности в бъдеще е много по-голям, отколкото при жени над 20-годишна възраст.

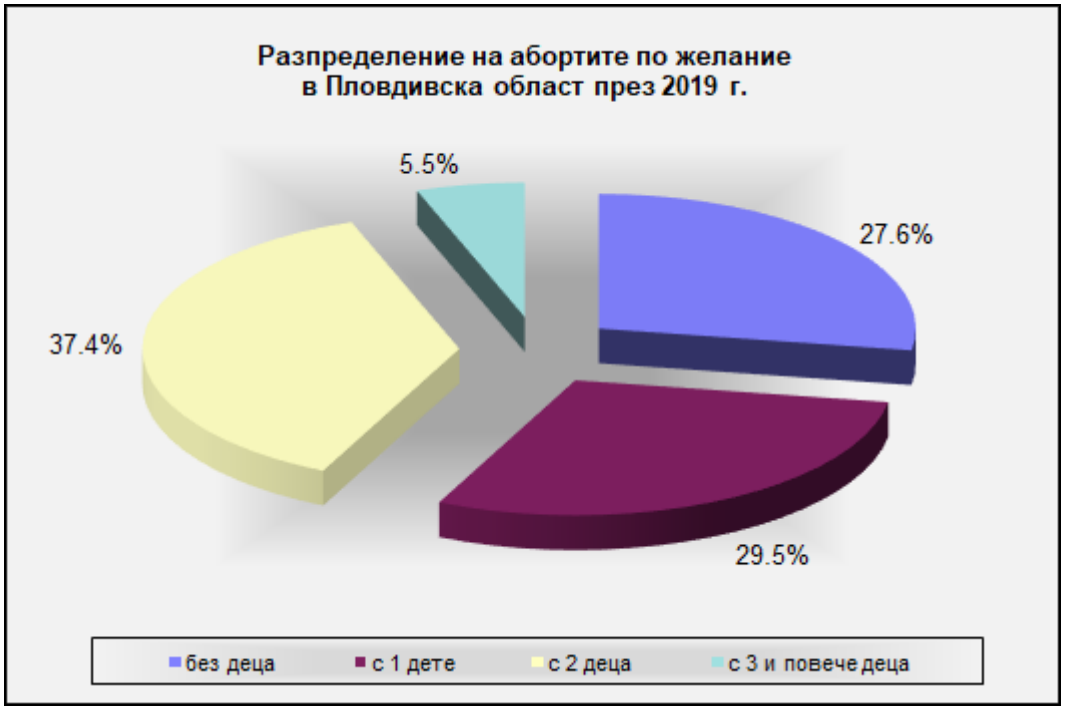
Видно от представената по-долу графика е налице намаление на броя на регистрираните спонтанни аборти и значително нарастване на абортите по желание.

Относителният дял на спонтанните аборти спрямо всички извършени аборти през 2019 г. е 46.6%. В сравнение с 1980 г. този дял е нарастнал повече от 6 пъти.

	1980	1990	2000	2010	2015	2017	2018	2019
по желание	85.9	88.2	75.2	40.6	41.4	43.0	40.4	51.3
по медицински показания	4.9	2.2	5.6	6.0	4.4	2.6	2.2	2.1
спонтанни	9.1	9.6	19.2	53.4	54.2	54.4	57.4	46.6

Тревожен факт при направените аборти по желание е високият относителен дял на жените, които нямат деца или имат само 1 дете. При тези жени направените аборти през 2019 г. са 57.1% от всички регистрирани аборти по желание в Пловдивска област.

Оперираните болни, напуснали стационарите на лечебните заведения в Пловдивска област през 2019 г., са 99 817 срещу 97 583 за предходната година. От оперираните болни завършилите с екзитус леталис са 423 болни или 0.4 на 100 оперирани.

Средният престой на опериран болен в стационара през 2019 г. е 4.4 дни срещу 4.1 дни за 2018 г.

Предоперативният среден престой на оперираните болни, напуснали стационарите на лечебните заведения в Пловдивска област през 2019 г. е 0.8 дни при 0.9 в страната.

X. Икономически показатели на лечебните заведения

Икономическите показатели са изчислени по Методиката за разделното отчитане и се отнасят за лечебни заведения за болнична помощ с преобладаващо държавно или общинско участие, Комплексен онкологичен център – Пловдив, Център за психично здраве – Пловдив, Център за кожно-венерически заболявания – Пловдив.

През 2019 година публичните и общински лечебни заведения за болнична помощ в Пловдивска област, КОЦ, ЦПЗ и ЦКВЗ са получили финансови средства в размер на 282 247 650 лв., които в сравнение с 2018 година са увеличени с 30 646 566 лв., т.е. с 12.2%. Най-голям дял имат приходите, получени от НЗОК – 84.38%, следвани от приходите от МЗ – 5.70%, от приходите от дарения и др. – 5.19%.

През 2019 г. в стационарите на разглежданите лечебни заведения са лекувани 182 202 болни, при среден престой на болен 4.7 дни.

Използваемостта на едно легло в дни за 2019 г. е 238.

Основните икономически показатели за болничната дейност са:

- среден разход на едно болнично легло;
- среден разход на един преминал болен;
- среден разход на един реализиран леглоден;
- среден разход за лекарства в един леглоден;
- среден разход за храна в един леглоден.

1. Стойност на едно болнично легло

Средните разходи за текуща издръжка на едно легло в стационарите през 2019 г. възлизат на 62 542 лв. при 58 228 лв. за 2018 год. като средногодишният брой легла е 3 614 и 3 620 съответно за 2019 г. и 2018 г. Най-много разходи на едно легло са извършени в „КОЦ – Пловдив“ ЕООД – 201 826 лв., при 130 965 лв. за страната и 164 211 лв. през 2018 г., УМБАЛ „Св. Георги” ЕАД – 84 031 лв. и „УМБАЛ – Пловдив” АД – 45 842 лв., съответно при 76 856 лв. и 35 061 лв. за РБългария.

С най-малък разход на едно легло са МБПЛ „Иван Раев – Сопот“ ЕООД – 10 200 лв., при 26 720 лв. за тази група болнични заведения в страната, „МБПЛР – Стамболийски“ ЕООД – 10 376 лв. и ЦПЗ – Пловдив ЕООД – 14 804 лв. (19 016 лв. за РБългария).

Разходите на едно легло за 2019 г. спрямо 2018 г. са нарастнали с най-голям процент в „ЦПЗ – Пловдив“ ЕООД – с 26.7%, „КОЦ – Пловдив“ ЕООД – с 22.9%, УМБАЛ „Пловдив“ АД – с 13.5%, МБАЛ "Асеновград" ЕООД – с 8.6%, а са намалели с най-голям процент в „МБПЛР - Стамболийски“ ЕООД – с 26.2% и МБАЛ „Свети Пантелеймон“ ЕООД – с 11.6%.

2. Средна стойност на един леглоден

Средните разходи за текуща издръжка на един леглоден в стационарите на разглежданите лечебни заведения през 2019 год. възлизат на 262.51 лв. при 238.89 лв. за предходната година. Те са в пряка зависимост от вида на лечебното заведение и разкритите болнични отделения. Освен това се влияят в много голяма степен и от броя на разкритите длъжности, тъй като заплащането на труда и социалните осигуровки заемат средно около 60.0% от общите разходи, а в 6 от разглежданите лечебни заведения тези разходи са над 70%.

Средният разход на един леглоден има най-големи стойности в „КОЦ – Пловдив“ ЕООД – 858.60 лв. при 590.21 лв. за страната, УМБАЛ „Св. Георги” ЕАД – 318.73 лв. и „УМБАЛ – Пловдив” АД – 226.33 лв., при 308.93 лв. и 151.06 лв. за тези групи болнични заведения в страната.

В различните лечебни заведения се наблюдават особености, които не могат да се обяснят само със структурата им и съответните лекувани болни.

Показателят „леглоден" е неприемлив, тъй като стимулира намаляването на оборота на леглата и увеличаването на средния престой на болните, обуславящи ескалацията на разходите.

3. Средна стойност на един преминал болен

Стойностите на разходите на един преминал болен са в зависимост от действието на два основни фактора – вида на болничното заведение и средната продължителност на болничния престой.

За лечението на един болен в стационарите на разглежданите лечебни заведения през 2019 год. са изразходвани средно 1241 лв. при 1186 лв. за 2018 год. Най-значително този разход спрямо 2018 г. е увеличен в „КОЦ – Пловдив" ЕООД – от 1 988 лв. на 2 493 лв., а е намален в „МБПЛР – Стамболийски" ЕООД – 192 лв. В многопрофилните болници разходът за един преминал болен е най-голям в УМБАЛ „Св. Георги" ЕАД – 1 514 лв. при 1 460.91 лв. за България.

Показателят „разход за издръжка на един преминал болен" обвързва извършените разходи с реализираната дейност и дава информация за „цената" на медицинската помощ. При неговото ползване се стимулира интензификацията на лечебно-диагностичния процес.

4. Средна стойност на един лекарстводен и един храноден

Средният разход на един лекарстводен за областта през 2019 г. възлиза на 89.51 лв. и бележи увеличение с 34.2% спрямо 2018 г. Най-голямо нарастване има в „КОЦ – Пловдив" ЕООД – 193.90 лв., което е увеличение от 41.4%. Един лекарстводен в „КОЦ – Пловдив" ЕООД е 662.58 лв. Осреднената стойност на един лекарстводен в комплексните онкологични центрове в България е 393.35 лв.

Значително над съответните средни разходи за един лекарстводен за РБългария през 2019 г. са и отчетените разходи в УМБАЛ „Св. Георги" ЕАД – 99.88 лв., при 72.37 лв.за тази група болници в страната. Показателят е най-нисък спрямо средния за страната в „МБПЛР – Стамболийски" ЕООД (0.72 лв.) и МБПЛ „Иван Раев – Сопот" ЕООД (0.73 лв.).

Различията в този показател са в зависимост от доброто икономическо управление и прилаганите лечебни методи.

Средният разход за храна в Пловдивска област възлиза на 2.51 лв. при 2.49 лв. за 2018 год., като е най-висок в „МБАЛ Св. Мина" ЕООД (5.58 лв.) и „МБАЛ – Първомай" ЕООД (3.77 лв.), а най-нисък – в МБПЛ „Иван Раев – Сопот" ЕООД (0.84 лв.).

XI. Здравен контрол

Регионална здравна инспекция Пловдив осъществява регионалната здравна политика на територията на областта с 193 души персонал.

През 2019 г. на текущ здравен контрол са подлежали 11 783 обекти, на които са извършени 22 584 проверки, срещу 11 577 обекти с 29 879 проверки за 2018 г.

В периода 2009 – 2018 г. с изключение на 2017 г. броят на извършените имунизации в Пловдивска област намалява спрямо всяка предходна година. Извършените имунизации през 2019 г. са увеличени и са с обхват 93.2% срещу 91.1% през 2018 г. Реимунизациите през наблюдаваната година също са увеличени - от 82.0% през 2018 г. на 84.8%.

От направения анализ могат да бъдат изведени следните

И З В О Д И:

- ✓ Пловдивска област е в състояние на депопулация.
- ✓ Относителният дял на населението в градовете нараства за сметка на този в селата.
- ✓ Раждаемостта в областта е над средната за страната.
- ✓ Детската смъртност в Пловдивска област е по-ниска в сравнение с данните за страната.
- ✓ Основни причини за умиранията в Пловдивска област са болестите на органите на кръвообращението и новообразуванията.
- ✓ Пловдивска област е на десето място по заболяемост в страната от злокачествени новообразувания.
- ✓ Пловдивска област е на първо място по брой на хоспитализирани случаи в стационарите на лечебните заведения на глава от населението.
- ✓ Броят на разкритите лечебни заведения за извънболнична помощ на глава от населението в Пловдивска област значително надвишава средната за страната стойност.
- ✓ Пловдивска област е на първо място по брой на лекари по дентална медицина и на второ място по брой на лекари на глава от населението.
- ✓ Осигуреността на Пловдиска област с медицински специалисти по здравни грижи е над средната за страната.